

Journal departemental de Varna

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА ВАРНЕНСКАТА ОКРЖНА ПОСТОЯННАКОМИСИЯ.

Год. абонаментъ: за общини 200 лева
за учил. н-ва 100 „ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО
— Телефони: № № 28 и 502 —

Такси: за обявления на кв. см. 1.лв.

Н. Г. Николиевъ
секретаръ на В. О. П. Комисия.**Окржните съвети и техните административно-стопански функции въ миналото, настоящето и бъдещето.**

(Продължение отъ брой 21)

VII.

Законътъ отъ 1926 год. е епохално събитие въ живота на нашата страна. Това се подтвърта навремето въ Народното Събрание, обаче това не можа да се подчертае въ обществото, защото отъ една страна средствата, които бѣха дадени на окр. съвети, не съответствуваха на ония широки задачи, които се въглагоха съ последния законъ върху тяхъ. И второ, защото ние въобще малко се интересуваме отъ функциите на нашите институти и отъ значението имъ за живота въ страната и трето, както казахме въ началото, областта въ която боравятъ окр. съвети е извънъ сферата на нашите градове и е непозната на интелигенцията ни. Главните отличителни и характерни бѣлези на новия законъ за окржж. съвети сж пълна автономия както на решенията на окр. съветъ, така и на решенията на пост. комисии; кѣтвѣ за окр. съветници; право да изслушва окр. управител за състоянието на окржга, стопанско значение, както и за всичко извършено презъ изтеклата година за стопанското и културно преуспѣване на населението. Правото да изисква отъ всички държавни служби въ окржга доклади за дейността имъ презъ течение на годината; решенията на съвета влизатъ веднага въ сила следъ гласуването имъ, съ изключение по отношение бюджета, който се утвърждава отъ М-то на Вътр. Работи, следъ като се вземе мнението на съответните министерства и по отношение сключването на заемитѣ.

Въ връзка съ компетенцията на окр. съвети се развили службитѣ, а също и съ огледъ на нѣкои специални закони, които се създадоха следъ 1926 г., които дадоха характеръ на дейността на окржжитѣ. Законътъ е далече отъ да бѣде идеаленъ, обаче той е по отношение закона отъ 1907 год. единъ законъ който презъ краткия си режимъ до днесъ дѣде отлични резултати.

Окржжитѣ съвети днесъ сж институти: 1) за контрола върху действията на всички държавни органи въ окржга (чл. 14 и 20); 2) съвещателенъ органъ на централната власт; 3) контроленъ институтъ върху предимно отчетността върху селските общини; 4) центъръ на благоустройствени грижи въ селата; 5) центъръ на стопанска дейностъ въ селата; 6) центъръ за санитарно-ветеринарни грижи въ селата; 7) центъръ за професионално образование; 8) центъръ за борба съ природни стихии и 9) центъръ, който има общитѣ грижи за състоянието на окржга и най-сетне 10) центъръ, който дава свои представители —

окр. с-ници въ всички почти административни комисии по изпълнението на разнитѣ закони, т. е. чрезъ народнитѣ избраници — окр. съветници се застъпватъ непосредствено интереситѣ на населението при разрешаването на разнитѣ въпроси, които засѣгатъ тия интереси. Това е гаранция за населението, че въпроситѣ, които разрешаватъ разнитѣ административни комисии ще бѣдатъ решени съ огледъ интереситѣ на самото население. Въ всички тия области окр. съвети действуватъ, било самостоятелно, и единствено като институти, било въ помощъ и паралелно съ държавнитѣ органи. Тѣй щото, при втория случай се явяватъ у насъ двойни институти, явява се едно вмѣсване на компетенциитѣ, нѣщо което ще трѣбва за въ бъдеще да се отстрани. Ние ще разгледаме всички тия функции по отдѣлно за да видимъ какъ сж се развили тѣ отъ 1926 година до днесъ. Тукъ ще отворимъ една малка скоба, преди да пристѣпимъ къмъ подробното разглеждане на въпроситѣ, а именно: че отъ 1926 г. настѣпва нова ера, въ смисълъ, че държавата прави опити да децентрализира нѣкои отъ своитѣ служби, а същевременно нѣкои да автономизира, както е въпроса съ мина „Перникъ“, водоснабдяването на „Дели-Орманъ“, воднитѣ синдикати, желѣзницитѣ и редъ други служби. И този стремежъ къмъ децентрализация, като чи ли сплещи нѣкои среди, които искаха да бѣдатъ вся и всѣ въ управлението на страната и чрезъ насаждане бюрократизмъ да държатъ всичко въ ръцетѣ си и ги накара да забиятъ тревога, да подхлъзнатъ общественото мнение, да накаратъ обществото да се бори противъ собственитѣ си правдини, които съ такава мжка е извоювало, въ течение на десетилетия, защото ние смѣтаме, че закриването на окржжитѣ съвети е посѣгане върху народнитѣ права, нѣщо което ще стане веднага ясно на читателитѣ.

Окр. съвети, респек. пост. комисии, казахме сж:

1. Контрола върху действията на всички държ. органи въ окржга.

Това е по силата на чл. 14 и 20 отъ закона, защото тѣмъ се дава отчетъ за всичко извършено отъ всички държавни органи презъ течение на годината.

2. Тѣ сж съвещателенъ органъ на централната властъ.

Защото окр. съвети даватъ мнение и взематъ решения върху всички въпроси, които биха имъ се предложили отъ правителството, или по делегация отъ разни закони. А

именно: по закона за град. общини (чл. 35) дава мнение по назначаване на тричленни комисии (чл. 56 и 58) дава мнение по одобрение на решенията на общин. съветъ (чл. 81) дава мнение по одобрение бюджетитѣ на общинскитѣ съвети. По закона за селскитѣ общини: (чл. 3) взема рѣшение за закриване на общини; (чл. 4) взема решение по отцепване на села и образуване на самостоятелни общини; (чл. 5) взема участие при спорове за подѣла на общински имоти; (чл. 13) разредѣля числото на мандатитѣ въ съставнитѣ общини; (чл. 23) дава мнение по назначаване на тричленни комисии; (чл. 43) дава мнение по утвърждаване решенията на общин. съвети; (чл. 61) дава мнение по утвърждение на общински бюджети. По закона за допитване народа по общински работи; (чл. 10) разглежда всички работи по оплакване за нередовноститѣ по референдума.

По закона за земяледѣлското обзавеждане: (чл. 3) дава мнение по откриване и закриване на землед. училища.

По закона за експлоатация на карьеритѣ: (чл. 2) дава мнение по експлоатация на карьеритѣ въ частнитѣ имоти; (чл. 47) опредѣля ежегодно стойностъ на грубия материалъ, който се изважда отъ карьеритѣ.

По закона за тържищата: (чл. 1 и 2) дава мнение по откриването и закриването на тържищата. Дава мнение по редъ още др. закони.

Искане мнението на окр. постоян. комисия или окр. съветъ не е случайно явление въ нашия животъ; това е проявление на държавническа мдростъ, това е охранване интереситѣ на населението чрезъ едни изборни институти, респ. самия гласъ на народа. Това е участието на народа въ решаването на интересующитѣ го често пѣти жизнени въпроси; това е едно начало на демокритизмъ, това сж народни правдини, отъ които току така и съ лека ръка не бива да се лишава отъ тѣхъ народа. Мненията, които се даватъ по силата на всички тия законоположения сж задължителни мнения, тѣ не могатъ да бѣдатъ измѣняни отъ центр. властъ тѣ трѣбва да бѣдатъ изцело възприети или отхвърлени а ако се отхвърлятъ, трѣбва да се отхвърлятъ ротивирано. Мнението на окржж. съвети и п. комисии сж компетенции, както се е произнесълъ нееднократно Върховния администрат. съдъ. И съ каква лекостъ се иска всичко това да бѣде премахнато, да се премахнатъ тия правдини на народа и предаде участъта на разрешаванитѣ въпроси всецѣло въ ръцетѣ на бюрократизма. Трѣбва да се замислимъ доста преди да решимъ въпроса.

3. Контроленъ институтъ на селскитѣ общини, уч. н-ва, скотовѣдни фондове и други учреждения,

които се издържатъ изцело

или отчасти съ средствата на окр. съвети (чл. 27 п. 17 въ свръзка съ чл. 73 отъ закона за окр. съвети, чл. 83 отъ закона за селскитѣ общини и чл. 45 отъ правилника за прилагане закона за народнитѣ читалища, по силата на който правиликъ пост. комисии провѣрватъ годишнитѣ отчети на читалищата.) Чрезъ тия ревизии пост. комисии, независимо отъ прѣката имъ цель да държатъ отчетността на тия учреждения въ редъ, държатъ непосредствено близкъ контактъ съ общинитѣ по всички въпроси, които се разрешаватъ съ бюджетнитѣ имъ средства и сж въ течение на всички работи на общинитѣ въ окржга. Затова спомага не малко и прегледа на бюджетитѣ на общинитѣ и решенията на общ. съвети. Пост. комисия е всекога въ течение на всички работи на общинитѣ. Нѣма учреждение у насъ, което тѣй добре да познава живота на общинитѣ, тѣхнитѣ нужди и функции, както пост. комисии. Това, повтаряме, не е една ревизия само на финансови органи, а ревизия, която запознава пост. комисия съ живота на общинитѣ, съ тѣхнитѣ нужди и дава възможностъ на комисията да упражнятъ своитѣ грижи за общинитѣ по-ефикасно. Придадени тия контролни функции къмъ нѣкое държавно учреждение, било окржжно управление, или смѣтна палата, тѣ ще изгубятъ своето значение на всестранно проучване на общинитѣ и ще се сведатъ къмъ чисто финансовъ контролъ и тия учреждения нѣма да могатъ, поради липса на компетенция, да следятъ и подпомагатъ живота на нашитѣ селски общини.

4. Центъръ на благоустройствени грижи въ селата.

Въ всички закони за окр. съвети върху последнитѣ е била възложена грижата за благоустройството на селата, обаче, съ закона отъ 1926 год. тия грижи се туриха на задивна основа. Презъ 1906 год. се създаде къмъ всеко окр. инженерство окр. коопер. планоснимачно бюро съ задача да планира селата. Тия бюра бѣха придадени къмъ окр. ин-ства до 1926 год. отъ тогава се придадоха къмъ п. комисии. До 1926 г. въ Варненски окржгъ бѣха планирани 73 села во разстояние на 20 години или сж планирани годишно 3 села и половина. Отъ 1926 год. до 1929 год. вкл., тогава когато тая служба е била придадена къмъ п. комисии, т. е. за 4 години, сж планирани 58 села или годишно 14 села и половина.

ВОДОСНАБДЯВАНЕ се включва въ отдѣла благоустройството. Презъ 1922 год. се създадоха пакъ къмъ окр. инженерства, окр. кооп. водоснабителни бюра, които презъ 1926 г. се придадоха къмъ пост. комисии. И тукъ можемъ да направимъ разлика въ дейността имъ. До като бюгата бѣха къмъ окр. инженерство (даннитѣ сж за Варнен. окржгъ) за четири години сж водоснабдени

23 села или годишно 5 и $\frac{1}{4}$ села. За 4 годишна дейност при пост. комисия сж водоснабдени 54 села или годишно по 13 села и пол.

Към тоя отделе сжко така мажем да причислим кооперативна постройка на училищата, службата по която всецело се издържа от пост. комисии. Училищата се строят чрез вноски 2% върху редовните приходи на общинските бюджети и 2% върху редовните приходи на пост. комисии плюс заемки сключени от окр. п. комисии в размер на 300% върху внесените вноски от съотлетната община. Службата изцело се ръководи от п. комисия и е създадена през 1924 год. От тогава само в Варненски окръг сж построени нови 26 училища, пристройки към стари — 12, професионални у-ща 3, читалищни салони 7, бани в у-щата 7 и пр. А питаме какво е построено до тогава, когато строежа на училищата бше в ръцете на общините и държавата.

Строежа на стопански сгради в окръга се сжко така ръководи днес от архитект. бюро при п. ком. я.

По закона за пжтищата п. ком. сжко така сж наговорени с ред функции, а именно: (чл. 6). Мрежата на общин. пжтища в всеки окръг се установява с решение на окр. съвет, т. е. строителната политика на общинските пжтища се ръководи от пост. комисии. Тй подпомагат постройката на общин. пжтища с 7% върху редовните си приходи (чл. 10 буква „в“), определя най-високите надници по които ще се събира пжтната тежба от лицата, които не сж се отработили пжтната тежба (чл. 39); изплаща всички земи отчуждени за общин. пжтища (чл. 28); ведно с окр. инженер и председателя на окр. п. комисия (чл. 42 ал. 2) съставят проект за работите, които трбба да се извършат от окр. инженерство. Независимо от това Варнен. п. комисия е подпомогнала окр. инженерство и чрез доставката на ваяци, които сж предадени на окр. инженерство. Тук му е мстото да отбележим, че през последните години, благодарение на трудовата повинност и грижите на окръжит се построиха извънредно много междуселски шосета. По закона за постройка на желъзо пжтни мржи окр. п. комисии участвуват с своята помощ.

Една важна работа, която е възложена върху окръжит от благоустройствено значение е и постройката на междуселски телефонни линии. Тия линии съгласно закона за постройка на междуселски телефонни постове от 1921 год. се строят с средства събирани от общините и помощи от окръжит които средства сж концентрирани в пост. комисии, от кдето се ръководят постройките, чрез съответните държавни органи. Можем да се похвалим, че благодарение на окръжит днес се построиха много телефонни линии. По данните, които имаме за Варненски окръг докато постройката се завеждаше от държавата имаше само 2 междуселски телефонни поста. Днес в Варн. окр. има 33 селски т. поста с 4 телефонни станции, с тенденция в най-скоро време да се снабдят всички села с телефони.

От изложеното до тук се вижда, че цлата благоустройствена политика в селата е възложена с изключение на пжтищата, изключително върху окръжит, и тй в момента в който поеха тия служби тласнаха развитието напред в едно завидно направление.

5. Център на стопанска дейност в селата.

До като по-рано кредитите по земледелието се поставяха на разположение на министъра на земледелието, по закона от 1926 год. тй се оставиха на разположението на п. комисии и последните развиха завидна дейност и в тая област. Пост. комисии си създадоха и свои органи по земледелието — землед. училища, насърчиха лозарството, овошарство, постройка на торища,

птицевъдство, бубарство, скотовъдство, фуражно производство, зърнено производство, чрез специални премии, подпомагане, създаване земл. училища и подвижни лектори. Годишно окръжит харчат за повдигане на земледелието 9 на сто от своите приходи. По закон за подобрене землед. производство и опазване полските имоти пост. комисии управляват (чл. 30) окр. фонд за подобрене скотовъдството; дават премии (чл. 31) на ония стопани, които сж гледали добре разплодниците си; доставят мжжки разплодници (чл. 34); с средствата на окръга се поддържат съвокупителни станции по общините (чл. 36); предвижда 3 на сто от редовните приходи на комисиите да се дават за фонд „Културни мероприятия“. По закона за землед. образование (чл. 68) п. комисии предвиждат ежегодно суми в бюджетите за издръжка (помощ) на подв. землед. катедри (чл. 78) предвижда зимните земл. училища да се издържат от окр. п. комисии и Варненския окръг може да се похвали с 3 зимни землед. училища, които се помъщават в собствени сгради на п. комисия, 2 от които новопостроени на стойност по-вече от три и половина милиона лева. Постояните комисии се грижат сжко така и за кастрирането на негодните мжжки разплодници и за обезщетяването на ония стопани, животните на които сж умрели вследствие на кастрирането. Пост. комисии през последните четири години сж раздали безплатно или по намалени цени грамадни количества семена, земл. сичва и орждия, машини, плодни дръвчета и др.

6. Център за санитарни и ветеринарни грижи в селата.

През 1924 год. се прехвърлиха върху п. комисии издръжката на санитарно-ветеринарния персонал и грижите за опазване на народ. здраве и от тогава тия грижи тежат изключително върху окръжит, като държавата си е запазила за себеси ръководството — контролата. Както по санитарното, така и по ветеринарното ведомство, лечебната медицина е възложена върху окръжит, а предпазната — върху държавата, окръжни мед. и ветеринарни лкари. Това е вжжност едно книжно разпределение защото, както предпазната, тй и лечебната санитарно-ветеринарна медицина, е в ръцете на организирани, респ. лкари и фелдшерите на окръжна служба, защото държавата издържа по един окръг и по един окол. лкар, а всичко друго е стоварила върху плещите на окръга. Службата по опазване народното здраве от момента когато е поета от окръжит, както и ветеринарната служба сж се развили извънредно много силно. До като санитарната служба се завеждаше от държавата, Варненския окръг имаше само 4 лкарски, 9 фелдшерски и 4 акушерски участъка. Днес Варненски окръг разполага с 15 лкарски, 21 фелдшерски и 10 акушерски участъци, икй всичко по-рано 17 срещу днес 46 участъка. С ветеринарната служба е било сжщото (даните сж за варненски окръг). При режима на държавата е имало 1 лкарски и 9 фелдшерски участъци и 2 болници, днес има 3 лкарски, 16 фелдшерски и освен двете болници, и още две построени и модерно обзаведени ветеринарни амбулатории, зданията на които струват по-вече от милион и половина лева. При всички санитарен и ветеринарен участък има и аптека, които се доволствуват с лкарства от окр. аптечни складове. Похарчени сж маса средства за доставка на медикаменти и инструменти. Окржит харчат годишно за издръжка на сан.-вет. медицина около 56 милиона лева или 31 на сто от средствата си, които за 1927/28 г. сж всичко 181 мил. лева. Наред с тия грижи окръжит сж създали и бактериологически станции за лкуване против бс, бактериолог.

и химически анализи в следните центрове: Варна, Търново, Бургас, Плевен, Русе, Хасково и Пловдив от които Варненската и Търновската сами си произвеждат противобсната вакцина. До като порано ухапаните от бс трбваше да висят по Софийските улици, днес сж под грижите на окръжит кждето за бедно болните има легла, а дето нма такива им се отпускат помощи за лкуване. Съгласно закона за народното здраве на окръжит сж възложени и още следните грижи: грижите за уединение на болните (чл. 102) и за издръжка семействата на последните, когато бждат под карантината и когато сж бедни. Окржит се грижат сжко (чл. 114) и за прехраната на прислугата на уединените бедни семейства в жилищата им при епидемии. Окржит съвети откриват и издържат болните в окръга с помощта на общините. Тая година се направи опит в нкои окръжи издръжката на лкари и фелдшерите да бжде в тяжестя на общините изцело, обаче този опит е неудачен, защото общините нмат средства за издръжка на тия служители.

Съгласно чл. 257 от закона за сан.-вет. служба 2 на сто от редовните приходи на окръжит се дават за фонд „окр. ветер. лечебници“, който фонд се завежда от о. п. комисии и от който се строят лечебниците в окръга. Този закон е от 1924 год. и от тогава действително се построиха доста лечебници и амбулатории в окръга.

7. Център на професионално образование.

Иакто споменахме, окр. п. комисии издържат зимните землед. училища. Наред с това окръжит сж създали маса занаятчийски училища. Съгласно чл. 74 точка 6 от закона за организиране и подпомагане занаятите, ежегодно в бюджетите на окръжит се предвиждат помощи за подпомагане на занаятчийте.

8. Център за борба с природните стихии.

Съгласно чл. 27 п. 20 окр. съвети се грижат за залъсяване и укръпяване на поронщата, отводняване, напояване и корекция на рки. Тая служба от държавата е възложена върху м-вото на земледелието, а именно: отделение за горите, отделение за водите и върху дирекцията на народното здраве — инспектората за борба против маларията. Окржит дават помощи, било в натура, като дръвчета за залъсяване и материали по укрепяването, било като помощи на тия държавни учреждения, а именно: 3 на сто върху приходите на окръжит отиват за фонда „културни мероприятия“, който е за тия цели, а сжко така за борба с маларията, маларичните окръжи предвижда до 10 на сто върху редовните приходи.

9. Център, който има общи грижи за състоянието на окръга.

Тия права сж дадени на окръжит с чл. 27 п. 22 от закона за окр. съвети, а именно: както споменахме на друго мсто, окр. съвети разрешава всички въпроси свързани с интересите на окръга, които не сж от компетентността на друго ведомство. Ние смтаме, това е от важните задачи на окръжит, и че при наличността на средства в посока на тия грижи ще се направи много нщо. С тоя текст законодателя поставя окръжит, като стопани, като нагледници върху всичко което се върши в окръга и което трбба да се извърши. Свързвам тоя текст на закона с чл. 14 ал. 2 и чл. 20 от сжкия закон, кждето сж задължени както окр. управители така и всички началници на държ. служби да дават отчет за извършеното в окръга, проличава ясно тенденцията на законодателя в горния смисъл.

10. И най-сетне, окр. съвети сж център, който дава своите представители

Окржит съветници в всички почти административни комисии изпълнените или разните закони, е. окр. съвет е око и съвест на народа при решаване на разни въпроси от частен или общ интерес от разните административни комисии, а именно следните: по закона за подобрене замл. пром. водство и опазване полските имоти (чл. 17) един съветник участвува в комисията по преглеждане мжжките разплодници; по закона за трудовата повинност (чл. 12) председателя на п. комисия участвува в разпределение работите на трудовите пжтища; закона за пжтищата: един съветник участвува в комисията по отчуждаване мстата за пжтища по закона за народ. здраве (чл. 1) в вишия санитарен съвет влизат по назначение от М-тра вътр. работи и народн. здраве двама представители на окр. п. ком. (чл. 40) в окр. хигиенически съвет влиза като член председател на п. комисия; закона за народно просвещение (чл. 90 буква „г“). Председателя на окр. п. комисия влиза като член в дисциплинарната комисия при окр. училищни съвети. Сжко така окр. съветници участвуват в комисията по избиране мстата за училища, както и в комисията по приемането на построените училища; По закона за отчуждаване недвижими имоти за държавна обществена полза; двама окръжни съветници влизат в комисията за отчуждаване по закона за Т. С. (чл. 38) един окр. съветник участвува в околийска комисия Т. С.; по закона за настаняване бжжанците (чл. 13) окр. съветници влизат в състава на окол. комисии по настаняване на бжжанците; избирателния закон (чл. 71) един окр. съветник влиза в състава на централното бюро; по закона за тютюневите камари (чл. 33) от пр. един окр. съветник участвува в избирателното бюро за представителите в тют. камари; по закона за бжжордна банка по избор един окр. председател на окр. съвети участвува в управителния съвет Б. Н. Б., и още по ред други закони. Относно функциите на п. комисии по закона от 1926 година не казахме нищо, защото гл. ните и функции се състоят в изпълнение на решенията на окръжния съвет и замстването му тогава когато не заседава последния. Представява самостоятелно окръжния окр. съвет не заседава. Същата има право без каквито да било пълномощия от страна на окр. съвет да повдига и отговори по искове заведени от и срещу окръга. Действува напълно автономно без да има нужда от нейните решения да бждат утвърдени от по горна власт с нкои изключения по назначаване санитарно-ветеринарния персонал и началниците на благоустройствените служби.

VIII.

Както изтъкнахме по-горе, законът от 1926 год. коренно се различа от предудействущия закон за окр. съвети. Преимуществата му резюме сж следните: почти пълна автономност на окр. съвети и п. комисии, широка компетенция, право да получава отчет държавни органи за дейността им през годината; право сам да разходва кредитите си за стопански цели; право да повдига въпроси от стопански характер и право да решава всички въпроси свързани с интересите на окръга, които не сж от компетентност на друго ведомство. До като стария закон окр. съветници даваха единичка самостоятелна служба на окръга, именно: тая по ревизиране от отчетността и преглед на отчетите селските общини, днес сжществува закон създава самостоятелни и единствени служби към окръжит, каквито сж: благоустрой-

воту въ селата: планоснимане, водоснабдяване, коопер. строеж на училищата и ревизии на общините. Обаче, наредъ съ това съществуватъ редъ двойни служби държавни и окръжни, каквито сж: службите по санитарно-ветеринарно ведомство; служба по постройка телефонни линии; професионално образование; центъръ за борба съ природни стихии, крижи върху земледелието, скотовъдството и пр. отрази на стопанска дейностъ, въжедо областитъ

за работа на държ. и окръж. служби сж един и сщи, поддржка се често пжте двойна служба, създава се едно смесване на компетенциитъ и конфликти, каквито можемъ да изброимъ много и които не сж отъ полза за добри вържежъ на работитъ. Независимо отъ то а намъ ни се струва, че тая действителностъ въ службитъ е излишна, пакостна и скъпа и тукъ биха могли да се направятъ действително икономии. Но за икономитъ ще говоримъ после. (следва)

Официаленъ отдѣлъ

Главна Дирекция на
Народното Здраве
№ 23586 У
5 декемрий 1930 г.
София

О к р ж ж и о.

До Господина
Окръжния Управителъ
Варна

Копие: г. Окр. лѣкаръ Варна, Районния
Инспекторъ по Маларията - Варна.

Маларията въ окръга Ви презъ миналитъ години е била засиленъ отчасти, вследствие на не добре подобрения хинитаренъ персоналъ. Причината на това е, че Държавата за сега не може да даде едно по-големо възнаграждение на този персоналъ, поради което за хиниари се назначаватъ хора неподготвени и недобросъвестни. А отъ работата на хиниаря зависи гварде много дали той ще отдаде достатъчно време и дали достатъчно ще се посвети на тази работа за да може да стави правилното и навременното лѣкуване на болнитъ отъ малария.

За да може да се подобри кадъра на хиниаритъ, ще трѣбва да се увеличи тѣхното възнаграждение, което за сега е 300 лева месечно и то само за лѣтнитъ месеци. Борбата съ маларията изисква да се работи не само прѣзъ лѣтото, а и презъ зимата. Следователно хиниаря трѣбва да бжде назначенъ за кржгла година.

Като се има предъ видъ голѣмото предназначение на хиниаря моля Г-нъ Управителю, да наредите при разглеждането на предстоящитъ бюджети на окр. п. комисия и общинитъ, да се предвиди въ всички обяви маларични села по 1000 лева месечно възнаграждение т. е. 12,000 лева годишно за издрѣжка на хиниари. Отъ такива хиниари Инспектора по Маларията ще изисква специална подготовка и много по-вече работа за въ полза на населението.

За подробни пояснения по въпроса моля да се отисете до г. г. окр. лѣкаръ и районния инспекторъ по маларията.

За сгореното молиме уведомете ни.

Главенъ Директоръ: (п) Кисяковъ

Гл. Инспекторъ по Маларията: (п) Др. Марковъ

В ъ р н о,

При Варн. Окр. Управление, Секретаръ: Ив. Хр. Дучевъ

В ъ р н о,

При Варнен. Окр. Пост. Комисия: Секретаръ: Н. Николевъ

ВАРНЕНСКИ ОКРЪЖЕНЪ ВЕТЕРИНАРЕНЪ ЛѢКАРЪ

БЮЛЕТЕНЪ № 22

За хода на акугнитъ, заразни (епизоотически) болести по домашнитъ животни въ Варненски окръгъ, за врѣмето отъ 1. до 15. XII 1930 г.

Новоконстатирани:

- 1) „Антраксъ“ по говедата: а) Варненска околия с. Приселци.
- 2) „Бѣсъ“ по кучетата: а) Провадийска околия с. Гор Чифличъ

Върлюючи:

- 1) Антраксъ* по говедата а) Варненска околия с. Петре.
- 2) Бѣсъ по кучетата: а) Варнен. ок. г. Варна с. с. Белево, Карахосеинъ, Рѣка Декия Татаръ-Михае, Друджа и Пашантъ.
- б) Провадиска околия въ гр. Провадия, с. с. Кюпри-кьон, Ченге, Канрадж и Преджа.
- 3) „Дуринъ“ по конетъ: а) Варненска околия с. с. Николаевка, Пшннгъ, Ботезо, Бояна, Емирово, Крумово, Долна-кучиуджа, Сарж-Гьоль, Доуджа, Дишпудакъ, Климентово, Чатма Гьонъ-догду, Гевреклеръ, Ени-кьон, Елечъ, Авренъ и Белево.
- б) Провадийска околия с. с. Т. Арнаутларъ, Гюкче-дюлюкъ и Нова-Шапка, Преджа, Тестиджий, Колузний и гр. Провадия.
- 4) „Сипъ“ по конетъ а) Варненска околия въ с. с. Ботезо, Емирово, Чанларъ, Сараджръ, Гевреклеръ и Авренъ.
- 5) „Кокъша холара“: а) Варненска околия с. Бензено и
- б) Провадийска околия гр. Провадия и с. Черковна, Кюпри-кьон и Ново село.

гр. Варна, 15 XII 1930 г.

ОКР. ВЕТЕР. ЛѢКАРЪ: Д-ръ Тюлевъ

Объявления

Късметерско Училищно Настоятелство

Объявление №

Съобщава се на интересующитъ се, че на 11-тия день отъ публикуване настоящето въ Варнен. окр. вестникъ ще произведе търгъ съ ясно издѣлане за срокъ 1 година, следнитъ учил. имоти:

1. Училищна карьера „Копакъ“ за 1 година отъ 1. I 1931 г. до 1. I 1932 г. съ 200 лв. първоначална цена

2. Нивъ „Кайнакъ“ отъ 19.3 дка. разделена на 2 парцела за 3 години.

3. Училищенъ дворъ отъ 4.4 дка. за 1 година отъ 1. X. 1930 до 1. X. 1931 г.

Залогъ за правоучастие се иска 5 на сто. Закона за бюджета, отчетността и предприятията е задължителенъ.

Отъ Настоятелството

Тюркъ Арнаутларско Българско Училищно Настоятелство

Объявление № 23

с. Т. Арнаутларъ, 16 декемрий 1930 год.

На 11 день отъ публикуване настоящето въ Варненски окръж. вестникъ ще се произведе за втори пжтъ търгъ отъ 8—12 часа и отъ 14—16 часа за отдаване на наемателъ за двѣ стопански години 882 декара училищни ниви нахотящи се въ землището на с. Тюркъ Арнаутларъ, Провадийско мѣсто: „Ески валъкъ“, „Мезаръ алтъ“ и „Подъ Елезъ Факийскитъ лозя“, понеже насрочения търгъ съ обявление № 68 публикуванъ въ бр. 19 не се състоя.

Искания залогъ е 10 на сто. Тържнитъ книжа могатъ да се видятъ всѣки присѣственъ день въ канцеларията на основното у-ще.

Отъ Настоятелството.

Тюркъ Арнаутларско Българско Училищно Настоятелство

Объявление № 24

с. Т. Арнаутларъ, 16 декемрий 1930 год.

Понеже насрочения търгъ съ обявление № 67 публикувано въ Варненски окр. вестникъ, бр. 19 не се състоя поради неявяване на конкуренти, обявава се на интересующитъ, че на 11 день отъ публикуване настоящето въ сщия вестникъ ще се произведе повторно търгъ отъ 8—12 и отъ 14—16 часа за продажбата на 100 крушеви дървета, нахотящи се въ землището на с. Т. Арнаутларъ, Провадийско мѣсто. „Келтепе“.

Искания залогъ за правоучастие въ търга е 10 на сто.

Тържнитъ книжа могатъ да се прегледатъ всѣки присѣственъ день въ канцеларията на основното училище.

Ако времето е благоприятно, търга ще се произведе на самото мѣсто, а ако е лошо въ канцеларията на основното училище

Отъ Настоятелството.

Кьомюрлюшка Общинска Скотовъдна Комисия

Объявление № 2523

с. Кьомюрлюкъ, 5 декемрий 1930 год.

Обявава се на интересующитъ се, че следъ 31 дневното публикуване на настоящето въ окр. вестникъ, ще се произведе публиченъ търгъ съ ясно издѣлане търгъ за отдаването подъ наемъ общинската скотовъдна нива нахотяща се въ землището на с. Кьомюрлюкъ състояща се отъ 70 декара, която е разделена на 7 парцела, за времето отъ 1 януарий 1931 г. до 1 януарий 1933 год.

Искания залогъ за правоучастие въ търга върху първоначалната стойностъ е 5 на сто, всички станали разноски по търга сж за сметка на наемателя.

Прѣжитъ условия могатъ да се прегледатъ въ общин. кан-рия. Желаящитъ да издѣлатъ да се явятъ въ общинското управление.

Кметъ: Ст. Тодоровъ

Секретаръ Отчетникъ: Ст. Стояновъ

Кутлубейска Общинска Скотовъдна Комисия

Обявление № 1399

с. Кутлубей, 12. XII. 1930 год.

Комисията обявява на интересуващите се, че на 11 деня от публикуване на настоящето в Варненски окр. вестник от 2—6 ч. в общинското управление ще се произведе търгъ с явна конкуренция, за отдаване на взематели 200 дек. ниви, за една стопанска година, в Кутлубейското землище „Бозлука“.

Първоначална оцѣнка на декаръ 50 лева.

За правоучастие в търга 10 на сто залогъ Законъ за б. о. п. задължителенъ за конкурентитѣ.

Отъ комисията.

Тюркъ Арнауткарско Общинско Управление

Обявление № 2866

с. Тюркъ Арнаутларъ, 15 декемврий 1930 г.

Кметството обявява на интересующитѣ се, че на 11 деня отъ обнародване на настоящето в Варнен. окр. вестникъ, в общинското управление ще се произведе публиченъ търгъ отъ 8—12 часа преди обедъ съ явна натдаване за отдаване подъ заемъ общинската керемидарница нахдяща се в землището на с. Т. Арнаутларъ в мѣсти. „Кочъ Чешме“ за срокъ отъ 1 януарий 1931 г. до 1 януарий 1933 год. съ първоначална оцѣнка 1000 лв. годишно.

Искания залогъ е 10 на сто отъ първоначалната оцѣнка, чл. 125 и последующитѣ отъ закона за б. о. п. сж задължителни. Тържнитѣ книжа могатъ да се видятъ всѣки присѣственъ денъ в об. у-ние.

Отъ Кметството.

Кюмюрлюшко Училищно Настоятелство, Варненска околия

Обявление № 5

с. Кюмюрлюкъ, 18 Октомврий 1930 год.

Обявява се на интересующитѣ се, че на тридесетъ и първия деня отъ публикуване на настоящето в „Варн. окр. вестникъ“ отъ 9 до 12 часа пр. обѣдъ в училищната канцелария ще се произведе търгъ съ явна конкуренция за отдаване подъ заемъ за време отъ 1 септемврий 1930 год. до 1 октомврий 1932 год. следнитѣ недвижими имоти:

1. Нива в мѣст. „Пелитликъ“ отъ 100 дек. раздѣлена на 5 парцела по 20 дек. единия. 2. Нива в мѣст. „Пелитликъ“ отъ 35 дек. и 3. Нива в мѣст. „Балталъкъ“ отъ 5 декара.

Искания залогъ за участие в търга е 10 на сто Разноснитѣ по търгътъ сж за смѣтка на наемателитѣ. Тържнитѣ книжа могатъ да се видятъ всѣки присѣственъ денъ в училищната канцелария.

Председателъ: И. Петровъ

Секретаръ, Гл. учителъ: С. Симеонова

Невшанско Селско Общинско Управление, Провадийско

Обявление № 1900

с. Невша, 8. Декемврий 1930 год.

Обявява се на интересующитѣ се, че на 31 деня отъ публикуването на настоящето чрезъ Варненски окр. вестникъ, в канцеларията на общин. управление отъ 8 до 12 часа ще се произведе публиченъ търгъ съ явна конкуренция за продажбата на една бестопанствена биволица на около 4 години, косъмъ въръхъ, дѣното ухо отъ върха разцепено и половината му липсва, опашката къса.

Залогъ за правоучастие в търга ще се изиска 10 на сто върху стойността ѝ 2000 лв. първоначална.

Всички разноси по търга, публикация, гербъ, интизатъ и пр сж за смѣтка на купувача.

Биволицата се предава на конкурента следъ като бжде утвърденъ търга, като бжде веднага изплатена целата стойностъ получена на търга Законъ за б. о. п. е задължителенъ за конкурентитѣ.

Кметъ: Я. Тодорова

Секретаръ-Бирникъ: М. Тодоровъ

Сарж-гьолско Училищно Настоятелство

Обявление № 39

с. Сарж-гьолъ, 15 декемврий 1930 год.

Сарж-гьолското училищно настоятелство обявява, че на 24 януарий 1931 год. 14 до 18 часа в училищната канцелария ще се произведе търгъ съ явна конкуренция за отдаването подъ заемъ за време отъ 1 февруарий 1931 г. до 1 октомврий 1932 г. следнитѣ училищни ниви:

1.	Нива в мѣсти. „Конакъ“	отъ 98 дек
2.	„Макъкъ киликъ“	„ 4.4 „
3.	„Халила малъкъ“	„ 16.8 „
4.	„Кавакъ“	„ 7.4 „
4.	„Сливата“	„ 6.4 „
6.	„Енимахл. пжтъ“	„ 16.1 „
7.	„Голѣмо меше“	„ 11.6 „
8.	„Голѣмъ киликъ“	„ 15.1 „
9.	„Ташъ оджа“	„ 6.4 „
10.	„Ючъ кору“	„ 12 „ раздѣлена на два парцела.
11.	„Курията“	„ 23.9 дек. раздѣлена на три парцела.
12.	„Ташъ оджа“	отъ 87.8 дек. раздѣлена на 14 парцела.
13.	„При гробето“	отъ 50.2 дек. раздѣлена на седемъ парцела.
14.	„Юргакевъ долъ“	отъ 43 дек. раздѣлена на осемъ парцела.

Първоначална оценка на декаръ за една година е 50 лв. За участие в търга се иска 5 на сто залогъ

Законъ за б. о. п. е задължителенъ за конкурентитѣ. Тържнитѣ книжа могатъ да се видятъ всѣки денъ училищната канцелария.

Всички направени по предприятието разноси като гербъ, публикация и др. сж за смѣтка на наемателитѣ.

Отъ Настоятелството.

Полезни съвети:

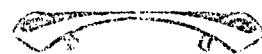

Овощнитѣ дървета могатъ да се садятъ и зиме.

При нашия климатъ пролѣтното засаждане на овощнитѣ дървета е много рисковано. Най-добре се прихващатъ последнитѣ презъ есенята дървета следъ като сж опадели тѣхнитѣ листа. При усилена полска работа, пропусналитѣ да извършатъ посаждането, могатъ да посадятъ и презъ зимата. Зимното посаждане е възможно само ако почвата не е замръзнала и ако не е кално. Следъ посаждането добре е да се постави около стѣблото полуизгнилъ торъ или слама, които предпазватъ новопосаженото дърво отъ силни мразове. Извършено при добри условия, зимното посаждане на овощни дървета е за предпочитане предъ пролѣтното.

Ябълки които не раждатъ.

Буйнорастящитѣ ябълкови дървета раждатъ или съвсемъ малко или пъкъ никакъ. Всички тѣ сокове, които се приематъ отъ почвата, се движатъ бързо и отиватъ за образуване на лѣтораси. Зв да се образуватъ плодни пжпки. необходимо е да се регулира сокодвижението. Това може да се постигне чрезъ едно средство, което тукъ ще споменемъ. Напролѣтъ преди разлистването на дърветата, около всѣко дърво, което не ражда, се изкопава съ лопата единъ пръстеновиденъ трапъ далечечъ 80 см. отъ стѣблото. Всички корени, които се намиратъ тукъ се изчистватъ съ остра брадва или ножъ. Следъ това трапъ се зарава съ ископаната отъ него пръстъ. Съ изрезването части отъ коренитѣ сокодвижението намалява, съ което се създаватъ условия за образуване плодни пжпки за следната година.

Нови книги. „Подборъ на носливи кокошки“

Излезла е отъ печатъ нова книжка подъ горния насловъ отъ агронома Ст. Кумановъ 40 страници 7 лева е едно хубаво опѣтвание за птицевѣдцитѣ какъ да си подбиратъ носливи кокошки. Разгледани сж следнитѣ отдѣлни въпроси: подборъ на ярки, признаци на носливостъ, ливѣне, пронисване, жълтиятъ пигментъ на различнитѣ телесни части, Хегеновата мѣрка, опашката и подборъ на млади пѣтли.

Печатница „Войниковъ“ - Варна